

SUMMATIVE ASSESSMENT-III - 2025-26 (MODEL)

B

First Language Part I- Paper-I

SANSKRIT

(For Academic and Oriental Sanskrit Schools)

Time 1 ½ Hours

Class- X

Cool of time - 15. Minutes

Max Score - 40

ANSWER KEY

प्रश्न संख्या	अङ्काः	उत्तराणि /मूल्यनिर्णयसूचकाः	अनुबन्धसूचनाः
1	1	ग) वत्सः - हे वत्से !	ग) इति लिखति चेत् (1)
2	1	क) १- ई २. - अ ३. - आ	क) इति लिखति चेत् (1)
3	1	क) १ साधु ।	क) इति लिखति चेत् (1)
4	1	घ) प्रस्तावना कारणं च साधु ।	घ) इति लिखति चेत् (1)
5	2	क) वनशिलातलमेत्य तारापथं वीक्ष्य मृगकुलाधीशस्य घनगर्जनम् ।	क) इति लिखति चेत् (1)
6	2	क) २०२५ - पञ्चविंशत्यधिकद्विसहस्रम् । ख) १९०३ - त्र्यधिक एकोनविंशतिशतम् । क) १९७५ ख) २०२७	एकैकस्य उत्तरस्य कृते प्रत्येकम् अङ्कः। अन्यस्य समीचीनस्य उत्तरस्य कृते अङ्कः।
7	2	क) प्रमुखः + अस्ति ।- प्रमुखोऽस्ति। ख) ग्रन्थे + एव । - ग्रन्थ एव ।	एकैकस्य उत्तरस्य कृते प्रत्येकम् अङ्कः।
8	2	क) आतुरालयं परितः वाहनानि सन्ति । क) रमेशः गणितं लिखन् पठति । ख) वृक्षः झण्डावातेन कम्पमानः पतति ।	उचितस्य वाक्यपरिवर्तनस्य कृते अङ्कद्वयम् । उचितस्य वाक्यपरिवर्तनस्य कृते एकैकः अङ्कः ।
9	2	क) षट्पदाली । ख) वृक्षान्तरम् ।	एकैकस्य उत्तरस्य कृते एकैकः अङ्कः।
10	2	क) पद्यम् । ख) मुरारिः ।	उचितस्य उत्तरस्य कृते एकैकः अङ्कः ।
11	2	क) आचार्यः। ख) मातापितरौ ।	उचितस्य उत्तरस्य कृते एकैकः अङ्कः ।

12	3	क) बालकः संस्कृतं <u>पठित्वा</u> गच्छति । ख) गजः जलं <u>पातुं</u> नदीं गच्छति । ग) शिशुः मातुः समीपम् <u>आगत्य</u> वदति ।	उचितस्य उत्तरस्य कृते एकैकः अङ्कः ।
13	3	क) एल्. ऐ. सि- योगक्षेमं वहाम्यहम् । ख) भारतसर्वकारः - सत्यमेव जयते । ग) भारतीयनाविकसेना - शं नो वरुणः।	उचितस्य उत्तरस्य कृते एकैकः अङ्कः ।
14	4	आशयशोषणं विना विवर्तनम् ।	आशयस्वांशीकरणाय (2) उचितभाषाप्रयोगाय (2)
15	4	उचितरीत्या टिप्पणीलेखनम् । उचितरीत्या टिप्पणीलेखनम् ।	शीर्षकलेखनाय (1) आशयव्यक्ततायै (2) भाषाशुद्ध्यै (1)
16	4	बालकः - महाशय ! नमस्कारः । <u>भवतः</u> <u>नाम किम् ?</u> कलाकारः- मम पिता, पितामहः च <u>पटयणिकलाकारः आसीत् ।</u> कलाकारः - आम् । अस्माकं <u>पारम्पर्यकला</u> <u>भवति ।</u> बालकः - <u>धन्यवादः ।</u> //.....। उचितस्य सम्भाषणस्य निर्माणाय एकैकः अङ्कः ।	उचितपूरणाय एकैकः अङ्कः ।
17	4	उचितरीत्या टिप्पणीलेखनम् । क) अहं संस्कृतं <u>पठामि</u> । ख) वने <u>वृक्षाः</u> तिष्ठन्ति । घ) पुस्तके <u>पद्यात्</u> ऋते अन्यत् सर्वम् अस्ति । ग) त्वं संस्कृतं पठ ।	शीर्षकलेखनाय (1) आशयव्यक्ततायै (2) भाषाशुद्ध्यै (1) उचितरीत्या शुद्धीकरणे एकैकः अङ्कः ।
आहत्य	40		